

Предлог

На основу члана 47. Статута општине Кањижа („Сл. лист општине Кањижа“, бр. 4/2014 – пречишћен текст, 8/2014, 4/2016 и 15/2016), члана 17. Закона о управљању миграцијама („Сл. гласник РС“, бр. 107/12) и предлога Савета за миграције и трајна решења општине Кањижа, Скупштина општине Кањижа, на седници одржаној __. _____ 2016. године, донела је

РЕШЕЊЕ

о усвајању Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Кањижа 2016 – 2019.

I

УСВАЈА СЕ Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Кањижа 2016 – 2019.

II

Ово решење објавити у „Службеном листу општине Кањижа“.

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Кањижа
Скупштина општине Кањижа
Број: 02-___/2016-И/Б
Дана: __. __. 2016. године
К а њ и ж а

Председник Скупштине општине
Милош Кравић

Образложење

Предлагач: Општинско веће општине Кањижа

Правни основ: Статут општине Кањижа („Сл. лист општине Кањижа“, бр. 4/2014 – пречишћен текст, 8/2014, 4/2016 и 15/2016),

Разлози: Одредбама члана 17. Закона о миграцијама („Сл. гласник РС“, бр. 107/12) прописано је да ради подстицаја спровођења мера и активности неопходних за достизање утврђених циљева из области управљања миграцијама у јединици локалне самоуправе, из буџета Републике Србије могу се финансирати планови које утврде надлежни органи јединице локалне самоуправе, да планови морају бити усаглашени са стратегијом у области управљања миграцијама, коју доноси Влада, као и да Влада утврђује мере и подстицаје, висину средстава за подстицај спровођења мера и активности у јединицама локалне самоуправе, критеријуме за њихову расподелу и критеријуме за учешће јединица локалне самоуправе у програму подстицаја, на предлог Комесаријата.

Одредбама члана 12. наведеног Закона прописано је да ради обављања саветодавних послова у вези са управљањем миграцијама на територији јединице локалне самоуправе, надлежни орган у јединици локалне самоуправе образује локални савет за миграције који поред осталих послова **предлаже програме, мере и планове активности које треба предузети ради ефикасног управљања миграцијама.** Сагласно наведеном, Савет за миграције и трајна решења општине Кањижа припремио је и усвојио нацрт Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Кањижа 2016 – 2019. (у даљем тексту: ЛПА) Општинско веће разматрало је ЛПА, утврдило предлог решења о усвајању ЛПА и исти упутило на даљи поступак Скупштини општине Кањижа, јер се на овај начин стварају услови да се за потребе управљања миграцијама из буџета Републике Србије финансирају планови које утврде надлежни органи општине Кањижа.

Ознака извршиоца и рок за извршење: Скупштина општине Кањижа – 5. седница

Извор средстава потребних за реализацију: Средства за реализацију ЛАП утврђују се Одлуком о буџету општине Кањижа за односну календарску годину

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ,
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА У ОПШТИНИ КАЊИЖА
2016 – 2019**

Кањижа, 2016. године

САДРЖАЈ

Уводна на реч Председника Општине	3
Увод	4
Стратешки оквир	5
Захвалност учесницима/цама у процесу израде ЛПА	5/6
Сажетак (резиме) ЛПА	6/8
Поглавље 1: Општи подаци о Општини	8/9
Поглавље 2: Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима	9/10
Поглавље 3: Анализа ситуације, закључци и препоруке	10/15
Поглавље 4: Приоритетне циљне групе	15/16
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви	16/17
Поглавље 6: Активности – Задаци за реализацију ЛПА	17/21
Поглавље 7: Ресурси/буџет	22
Поглавље 8. Аранжмани за примену	22/23
Поглавље 9: Праћење и оцена успешности	23/24

Уводна реч председника Општине Кањижа

Општина Кањижа има опредељење да свој развој у свим областима живота води плански и организовано, кроз процес који је заснован на реалном сагледавању стања и потреба, али и могућности које имамо да се на идентификоване потребе одговори.

У том правцу је усмерен и Локални план акције за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника који има за циљ да олакша живот и поспеши интеграцију наших суграђана који су свој трајни или привремени дом нашли у нашој општини, стварањем услова за целовиту интеграцију избеглих, интерно расељених лица и повратника на подручју општине Кањижа и унапређењем њиховог друштвеног положаја, становања, побољшањем социо-економског стања и смањењем сиромаштва .

План је, с друге стране израз принципа солидарности и једнаких могућности и наше политичке воље да се најугроженијим друштвеним групама, међу којима су избеглице, интерно расељена лица и повратници, пружи додатна друштвена подршка.

Уверен да ће план послужит свим заинтересованим и одговорним институцијама, организацијама и појединцима да појачају своје активности и постигну боље резултате у раду, захваљујем свим актерима који су учествовали у његовом креирању.

Председник општине Кањижа
Роберт Фејстамер

УВОД

Шта је Локални план акције за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника?

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих¹, интерно расељених лица² (ИРЛ) и повратника по основу споразума о реадмисији (у даљем тексту повратници)³ подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих, интерно расељених лица и повратника намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода 2016 – 2019. године. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа, под **избеглим и интерно расељеним лицима** подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса. Повратници су сви они грађани Србије који су изгубили или нису имали право боравка у земљама ЕУ.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица (ИРЛ) у Општини Кањижа настао је као резултат учешћа у пројекту Подршка институцијама Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица. Општи циљ пројекта био је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Републике Србије да на ефикасан и одржив начин одговори на потребе избеглих и ИРЛ. Пројекат је финансирала Европска унија, а спровела Међународна организација за миграције (Интернационал Организацион фор Миграцион – ИОМ). Корисници пројекта биле су институције Владе Републике Србије надлежне за избегла и интерно расељена

---

¹ Према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951), избеглица је особа која из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила је своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. год. проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

² **Интерно расељене особе** су оне које су биле присиљене да напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.) Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их за разлику од избеглица, не штити Специјалне конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права. (http://www.articleword.org/index.php/Displaced_person)

³ Према Споразуму о реадмисији с ЕУ, повратник је лице које не испуњава или више не испуњава важеће услове за улазак, боравак или настањење на територији државе чланице ЕУ, уколико је доказано или ако је могуће на основу поднетих прима facie доказа веродостојно претпоставити да је то лице држављанин Србије

лица: Комесаријат за избеглице Републике Србије (КИРС), Министарство за Косово и (МинКиМ) и Министарство рада и социјалне политике (МРСП), као и друга надлежна министарства, општинска повереништва за избегла и интерно расељена лица и одабране општине. Ревизија овог плана урађена је у склопу пројекта „Јачање капацитета институтција РС за управљање миграцијама и реинтеграцију повратника – ЦБММ“ који ИОМ спроводи у сарадњи с Комесаријатом за избеглице. Ревизија акционог плана урађена је током лета 2012. године.

Стратешки оквир пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област, пре свега Стратегијом реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални план акције за унапређење положаја избеглица, ИРЛ и повратника доноси се за период од 2016 – 2019. године.

Процес израде локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Кањижа, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- партиципативан – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним у локалној заједници;
- утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама за унапређење положаја избеглих и интерно расељених;
- прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних податка о положају и потребама избеглих и интерно расељених лица у Општини Кањижа коришћени је база података општинског повереника, центра за социјални рад, резултати интервјуа са потенцијалним корисницима/цама, статистички подаци, подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије. У изради акционог плана за решавање проблема повратника, коришћени су подаци прикупљени кроз анкету коју је спровео Комесаријат за избеглице у оквиру пројекта СДЦ, као и подаци ИОМ-а.

Захвалност учесницима/цама у процесу локалног акционог планирања

У циљу израде локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Кањижа, формирана је радна група коју су чинили представници/це: локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, институције система које се на локалном нивоу баве питањима социјално угроженим лицима и Комесаријата за избеглице Републике Србије.

Чланови општинске радне групе		
Име и презиме	Организација	Функција
Душица Берлековић	Комесаријат РС	Окружни координатор
Миодраг Ђаковић	повереник за избеглице	Координатор општине Кањижа
Тимеа Барат Кљајић	Центар за социјални рад Кањижа	директор Центра за соц.рад
Моника Ческо	Црвени крст Кањижа	секретар Црвеног крста
Ласло Чикош	Општинско веће општине Кањижа	члан ОВ за подручје соц. заштите
Марко Ждеро	Општинско веће општине Кањижа	члан ОВ за подручје комуналне делатности и инфраструктура
Роберт Фејстамер	председник општине Кањижа	председник Савета

Улога Општинске радне групе била је да:

- креира планове за решавање проблема избеглих и ИРЛ лица да ефикасно и на одржив начин задовоље своје потребе као и дефинисање правца будућег развоја;
- унапреди сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке организоване од стране ИОМ-а;
- обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим и интерно расељеним;
- размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог плана;
- ради на писању завршног документа.

САВЕТ ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА И ТРАЈНА РЕШЕЊА

Општина Кањижа је 28.7.2016. године образовала Савет за миграције и трајна решења чији су чланови:

1. Роберт Фејстамер, председник општине
2. Ласло Чикош, члан Општинског већа општине Кањижа
3. Тимеа Барат Кљајић, директор Центра за социјални рад Кањижа
4. Моника Ческо, секретар Црвеног крста Кањижа
5. Марко Ждеро, члан Општинског већа општине Кањижа
6. Миодраг Ђаковић, повереник за избеглице.

На изради овог документа у консултативном процесу највећи допринос поверенику дали су потенцијални корисници будућих програма и пројеката.

Захваљујемо и осталим актерима укљученим у прикупљању података значајних за ЛАП: Центру за социјални рад Кањижа, Посебну захвалност изражавамо Комесаријату за избеглице Републике Србије и пројектном тиму ИОМ у делу стручне подршку на изради ЛАП.

САЖЕТАК - РЕЗИМЕ

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Кањижа (2016-2019) је докуменат који изражава дугорочна опредељања локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију избеглих и интерно расељених у локалну заједницу. Овај план је заснован на свеобухватној анализи ситуације релевантне за унапређења положаја избеглих и интерно расељених. Акциони План је усмерен ка свим особама у Општини Кањижа које су биле изложене присилним миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама.

Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и ИРЛ дефинисана су два општа циља која је реално могуће остварити у периоду од 2016-2019 године и то је

ОЦ1-Побољшани социјално-материјални услови за интеграцију избеглих и интерно расељених у руралним срединама кроз локалне и државне програме за трајно решавање стамбеног питања откупом и адаптацијама кућа у руралним срединама.

ОЦ2-Побољшање животног стандарда и егзистенцијалних услова за интеграцију избеглих и ИРЛ кроз локалне програме за повећање запошљавања и стварања услова за њихово економско осамостаљивање и укључивање у друштвени живот Општине Кањижа.

У оквиру наведених општих циљева, овим акционим планом утврђују се следећи оперативни задатаци :

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ-СЦ1

- СЦ1а. У периоду 2016-2019 год. стамбено збринуте 6 породица откупом 6 сеоских кућа у руралним срединама.
- СЦ1б. У периоду 2016-2019 год. обезбедити подршку у грађевинском материјалу за 6 породица избеглих и ИРЛ, за завршавање започетих стамбених објеката или поправку постојећих стамбених објеката (сарадњи са КИРС-ом).
- СЦ1ц У периоду 2016-2019 год. обезбедити материјал за адаптацију старих породичних кућа за најмање 3 породице.

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ-СЦ2

- СЦ2а У периоду 2016 -2019 год. подстицати samozapošljavanje средствима Локалног фонда за покретање малог породичног бизниса (у сарадњи са МСП и Фондом за развој АПВ).
- СЦ2б До краја 2017 год. обезбедити најмање по 5 „пакета“ годишње за отпочивање самосталног породичног малог бизниса за избегле и ИРЛ

Процењује се да ће за реализацију Локалног плана у периоду 2016-2019. год. бити потребно да се издвоји око 50.000 еура а из локалног буџета на бази учешћа од 10% 5.000 еура.

Локални план, као свој саставни део има планиране аражмане за имплементацију који обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење.

Структуру за управљање процесом примене ЛПА, након његовог усвајања, представљаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења, ова савет ће, као део свог будућег рада, направити План управљања применом Локалног плана.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана. У складу са ЛПА, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду који ће бити полазна основа за праћење и оцјењивање успешности рада као и информисање јавности.

ПОГЛАВЉЕ 1: ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ КАЊИЖА

1.1 Општина Кањижа

Општина Кањижа је општина Северно-банатског округа, погранична општина поред државне границе са Мађарском. Граничи се са градом Суботица и општинама: Сента, Чока и Нови Кнежевац.

Погодност положаја се огледа у томе што кроз општину пролази ауто пут који води ка Мађарској и према Новом Саду и Београду. Сва насељена места у општини, а има их 13 повезана су са асфалтним путем. Кањижа има аутобуску станицу у насељеном месту Кањижа. Железничка пруга Кањижа-Хоргош-Суботица је у употреби за локалне потребе. Речни саобраћај се одвија реком Тисом.

1.2 Величина општине Кањижа

Општина Кањижа обухвата површину од 399км², на којој живи 24.995 становника. Просечна густина насељености износи 62,6ст/км², што је испод војвођанског просека од 94 ст/км². Према попису из 2002. године у Кањижи је живело 27.510 становника, а десетак година касније према попису из 2011. године број становника је смањен на 24.995, што значи да се укупно становништво општине Кањижа умањило за 7,2%, односно за 2515 особа⁴.

1.3 Насељена места општине Кањижа

Како Кањижа има повољан географски положај 1960. године постаје седиште општине за тринаест насељених места. У састав општине Кањижа, поред насељеног места Кањижа улазе и насељена места: Адорјан, Велебит, Долине, Зимоњић, Мале Пијаце, Мали Песак, Мартонош, Ново Село, Ором, Тотово Село, Трешњевац и Хоргош.

1.4 Природно-географске карактеристике

Атар Кањиже се налази једним делом уз обалу реке Тисе на надморској висини од 81 m други део на телечкој висоравни од 106 m надморске висине. Ова разлика је од великог значаја за формирање насеља.

Клима у општини је панонско степско-континентална са топлим летима и хладним зимама, са знатним температурним амплитудама. Просечна годишња температура у општини је 11,2°Ц. Најучесталији ветар је северозападни и северни са просечном годишњом висином падавина само од 540-560mm.

⁴ Прелиминарни подаци РЗС, <http://media.popis2011.stat.rs/2011/prvi-rezultati.pdf>, стр. 16

Општина је богата водама које се јављају у виду површинских вода. Река Тиса, канал тиса – Палић са акумулационим језером Велебит (100 ha), рибњак „Капетански рит“ (600 ha) и међународни канал „Кереш“. На територији Кањиже заступљена су следећа земљишта: чернозем, ливадска црница, ритске црнице; док се на мањим површинама јављају слатине (заслањена земљишта).

Дужина путева у општини је 140 km. Пољопривредне површине захватају 35.219ha (што је 1,4ha/ст, а шуме 433ha). Број запослених становника је 4.527 (податак из 2015.)

1.5 Правни оквир општине Кањижа

Правни оквир којим се дефинишу надлежности, органи, као и друга питања од значаја за јединицу локалне самоуправе чини Закон о локалној самоуправи и статут општине.

Органи општине су: скупштина општине, председник општине, општинско веће и општинска управа. Скупштина општине је највиши орган власти, која врши основне функције локалне власти и има 29 одборника. Општинско веће је извршни орган општине, чине га председник општине и заменик председника општине по функцији и 7 чланова. Општинско веће је предлагач општих аката које доноси скупштина и стара се о њиховом извршавању, врши надзор над радом општинске управе, стара се вршењу поверених надлежности из оквира права и дужности Републике и АП. Председник општине представља и заступа општину, наредбодавац је за извршење буџета.

Повереник за избеглице је запосен у општинској управи и има звање вишег референта.

ПОГЛАВЉЕ 2: ПОДАЦИ О ИЗБЕГЛИМ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИМ ЛИЦИМА У ОПШТИНИ КАЊИЖА

Од почетка кризе и ратних сукоба у бившој СФРЈ у општину Кањижа је стигао мањи број избеглица у односу на број становника општине. На првом попису 1996. године пописано је укупно 702 избеглих лица, највише из Хрватске и Босне и Херцеговине.

Табела 1: порекло избеглица досељених у општину Кањижа

Полазиште избеглица	број	%
Република Хрватска	72	75
Република БиХ	25	25

На попису 2001. године у евиденцији повереника за избеглице регистровано је највише лица и то: са избегличким статусом 3 лица са избегличком легтимацијом, није било лица са статусом прогнаног лица. Укупан број избеглих и прогнаних лица је био 3. На последњем попису извршеном 2004/2005. године потврђен је статус за 2 избегла лица. Према подацима Комесаријата за избеглице⁵, на дан 1. мај 2012. године, у Кањижи су регистрована 2 избегла лица.

Према истим подацима, укупан број интерно расељених лица на територији општине Кањижа према подацима из 2012. године је 16.

⁵ <http://kirs.gov.rs/docs/statistika/statistika%20izb%20i%20ras%20lica%20u%20Srbiji%2020120501.pdf>

Друштвена интеграција: Избегла лица нису посебно организована и због тога је њихова интеграција отежана. Додатни фактор је разлика у друштвеним обрасцима између њихових матица и новог простора, али и због неравноправности у остварењу грађанских права. Пасивност избеглица и ИРЛ у локалној заједници, у односу на сопствене проблеме утиче и на мању осетљивост локалне заједнице према проблемима и потребама избеглица и ИРЛ.

ПОГЛАВЉЕ 3: АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ И ЗАКЉУЧЦИ

Анализа ситуације у којој се решава питање положаја избеглица, ИРЛ и повратника обухвата четири врсте квалитативних анализа:

1. преглед документације о ширем радном окружењу
2. анализу стања (CWOT)
3. анализу заинтересованих страна и
4. анализу проблема.

1. Преглед документације о радном окружењу обухвата неколико кључних националних стратешких докумената релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа општине Кањижа, као и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих, интерно расељених лица и повратника су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002. и ревизија март 2011. године);
- Национална стратегија за управљање миграцијама (2009);
- Национална стратегија реинтеграције повратника по споразуму о реадмисији (2009);
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003);
- Национална стратегија одрживог развоја (2008);
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006 – 2012;
- Национална стратегија запошљавања 2011 – 2020;
- Стратегија регионалног развоја 2007 – 2012;
- Стратегија развоја пољопривреде;
- Стратегија развоја социјалне заштите (2010);
- Национални план акције за децу (2004).
- Национална стратегија за младе у републици Србији;
- Национална стратегија за побољшање положаја жена.

Општина Кањижа је до сада реализовала програме за избеглице у виду помоћи у грађевинском материјалу за оне који су почели сопствену градњу или реконструкцију постојеће куће. Највећи број је решио своје стамбене потребе у сопственој режији.

Најважнији закључци ове анализе су следећи:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002) дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно

прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана, али недостаје јој актуелизација и ускладјивање са реалним стањем;

- Национална стратегија за управљање миграцијама (2009) дефинише планско и организовано управљање миграцијама праћењем спољних и унутрашњих миграционих кретања, и спровођење активности које ће довести до подстицања регуларних и сузбијања нерегуларних миграција, као и решавање проблема избеглица и интерно расељених лица, ефикасни и ефективни прихват и одржива социо-економска реинтеграција повратника – грађана Републике Србије по основу споразума о реадмисији.
- Национална стратегија реинтеграције повратника по споразуму о реадмисији (2009) утврђује приоритетне области, као што су: издавање личних докумената, решавање питања смештаја, стварање могућности за запошљавање и остваривање других права, као што су право на здравствену заштиту, образовање, социјалну и породично-правну заштиту, итд. Одсуство координације и размене информација о повратницима представља озбиљну сметњу у регистрацији лица која се враћају по основу реадмисије, утврђивању њихових потреба и пружању адекватне заштите ради њиховог укључивања у нову средину.
- Остале наведене националне стратегије пружају начелну основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- Локална документа Општине Кањижа до сада нису експлицитно бавила питањима од директног и неосредног значаја за избегло-прогнану, ИРЛ или повратничку популацију, мада су они препознати као посебно осетљива друштвена група, али без спецификованог програма. Њихови проблеми и потребе се не посматрају изоловано од потреба осталих угрожених група становништва општине Кањижа;
- Програми и пројекти за избегле и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем следећих питања: стамбено збрињавање, грантови за почетни бизнис и остале доходовне активности. До сада није било пројеката и програма подршке повратницима по основу споразума о реадмисији.

2. Анализа стања у локалној заједници извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резултата у домену подршке избеглицима и ИРЛ и сагледавања капацитета и слабости, као и могућности и препрека са којима се суочава заједница (SWOT анализа).

Унутрашње СНАГЕ локалног система	Унутрашње СЛАБОСТИ локалног система
<ul style="list-style-type: none"> • Генерална политичка воља да се решавају ствари • Искуство и стручност кадра који ради са избеглицима и ИРЛ • Искуство у пројектима за избеглице и ИРЛ • Искуство сарадње са донаторима и међународним програмима • Досадашњи реализовани пројекти стамбеног збрињавања • Добро успостављен систем локалне социјалне заштите 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољно средстава у локалном буџету • Низ нерешених проблема локалног становништва - приоритети • Слабо развијен цивилни сектор – невладине организације • Неорганизованост избеглица и ИРЛ • Недовољна медијска покривеност • Општа неразвијеност општине Кањижа

Спољашње МОГУЋНОСТИ	Спољашње ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Постојање државних стратегија • Повећана активност државе на овом плану (стамбено збрињавање, коришћење ЕУ фондова и сарадња са међународним фондовима и организацијама) • Национални програми за запошљавање • Међугранична сарадња и пројекти • Програм обештећења имовине • Порограм откупа кућа • Покрајински фонд, Министарство пољопр., НИП • Статус неразвијене општине 	<ul style="list-style-type: none"> • Лоша економска ситуација, незапосленост • Спора имплементације националних стратегија • Светска економска криза која се одражава и на фондове ЕУ • Недостатак програма на националном нивоу • Лоша информисаност и слабљење интереса • Ерозија друштвених вредности- солидарности

Главна снага општине Кањижа је у искуству са партнерским пројектима и заинтересованости локалне самоуправе у изградњи социјалне сигурности и заштите. Слабости општине су присуство истих проблема код домицилног становништва, неразвијеност општине и недостатак цивилног сектора. Област самоорганизовања избеглица и ИРЛ је такође недовољно развијена. Спољашње могућности су повећана активност државе на овом плану уз помоћ државних и покрајинских фондова. Основна препрека је општа незапосленост, као и ерозија друштвене вредности.

3. Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Кањижа које су диференциране на крајње кориснике/це ЛАП-а (различите групе избеглих, ИРЛ и повратника) и кључне partnere локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници/це локалног акционог плана као крајњи корисници услуга су радно способна избегла, ИРЛ и повратници која немају одговарајућу квалификацију за потребе привреде, и лица која немају потребна лична документа. Кључни партнери Општине Кањижа који су на различите начине одговорни и/или укључене у активности везане за положај избеглица, ИРЛ и повратника су:

- 1 Повереништво Комесаријата за избеглице ради на решавању статусних питања и препознавању свеобухватне проблематике избеглица, ИРЛ и повратника;
- 2 Општинска управа обезбеђује основну документацију, а у складу са својим овлашћењима и надлежностима (Извод из МК рођених);
- 3 Центар за социјални рад је кадровски и стручно добро опремљена институција социјалне заштите и за избеглице, ИРЛ и повратнике и пружа помоћ у приступању правима из области социјалне заштите, а у складу са Законом о социјалној заштити;
- 4 Црвени крст спроводи програме хуманитарне помоћи угроженима;
- 5 Национална служба за запошљавање – филијала Кањижа у оквиру својих редовних делатности евидентира и пружа помоћ у запошљавању избеглих, ИРЛ и повратника;
- 6 Јавне службе које се у решавању проблема избеглица, ИРЛ и повратника укључују у складу са потребама и својим надлежностима.

Локални актери своје активности спровode у сарадњи са:

- Комесаријатом за избеглице, који даје упутства и смернице за рад повереника за избеглице, а која се односе на статусна питања, питања смештаја и приступа свим основним правима;
- УНХЦР-ом у делу који се односи на интегративне програме становања, а које УНХЦР спроводи са својим партнерима;
- Српски демократски форум, организацијом која већ неколико година спроводи пројекат прибављања докумената као и пружања правне помоћи за избега и прогнана лица;
- ХЦИТ – правна помоћ;
- ИНТЕРСОС-ом као реализатором пројекта трајне интеграције, кроз доделу грантова у грађевинском материјалу за избеглице и откупом сеоских домаћинства;
- Носиоци хуманитарних и развојних програма УНХЦР-ом и ИОМ-ом

4. Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Кањижа следећи:

- Приступ личним документима, решавање статуса и личних докумената у РС: мањи број избеглих и интерно расељених лица основни проблем чини остваривање права на лична документа (држављанство и пребивалиште) у РС, због административних и финансијских потешкоћа у прибављању докумената потребних за подношење захтева за пријем у држављанство и након тога за издавање личне карте. Велики део избегличке популације је управо због овога искључен из система социјалне заштите РС (право на материјално обезбеђење породице, туђа нега и помоћ, дечији додатак, родитељски додатак и др).
- Стамбено збрињавање и друштвена интеграција: стамбени статус избеглих, расељених лица и повратника је индикатор на основу кога се може оценити неравноправан положај ових лица у односу на домицилно становништво. Велики део избегличке популације је решило стамбено питање сопственим средствима, изградили куће. Већи део породица је решио стамбени проблем куповином сеоских имања. И поред ових добрих резултата, још увек је становање кључни езистенцијални проблем.
- Приступ здравственој и социјалној заштити: према Закону о здравственој заштити, избегла и расељена лица и повратници имају потпуно иста права као и домицилно становништво.
- Образовање деце и одраслих: право на образовање се у пракси остварује у потпуности. Сва деца избеглих лица су укључена у образовни систем на свим нивоима школовања. Потешкоће се јављају код родитеља који немају новца да финансирају школовање или путовање, тј. куповину ђачких месечних карти јер Општина Кањижа има једну средњу школу и сва деца у средњу школу путују у Кањижу.
- незапосленост: Избеглице и ИРЛ у локалној заједници нису били обухваћени до сада ни једним пројектом Националне службе за запошљавање за преквалификацију или samozapošljavanje. Незапосленост је присутна међу избегличком, расељеничком и популацијом. Због ниског степена образовања и неквалификованости, примарно међу расељеним лицима са Косова и Метохије, али и међу избеглицама и повратницима, овој популацији је веома тешко да нађе стално запослење, па се великим делом она издржавају радећи слабо плаћене и нередовне сезонске послове или послове „на црно“. Део ове популације такође има административних потешкоћа у прибављању доказа о стеченој квалификацији у

матичним земљама (или у ЕУ), као и доказа о оствареном радном стажу или праву на пензију. Све ово доводи до израженог сиромаштва међу великим делом избеглих, расељених лица и повратника.

Полазећи од целовите слике проблема избеглица, ИРЛ и повратника, идентификују се следеће карактеристике њиховог положаја:

- Недовољни и неодговарајући социјално материјални подстицаји за интеграцију избеглих и ИРЛ
- Неодговарајућа подршка старим избеглим и ИРЛ без породичне бриге млађих чланова,
- Висок степен сиромаштва међу избеглицама, ИРЛ и повратницима,
- Нерешено питање одговарајућег стамбеног смештаја избеглих, ИРЛ и повратника,
- Слаба интегрисаност деце избеглица и ИРЛ,
- Висок проценат незапослених избеглица, ИРЛ и повратника у локалној заједници
- ИРЛ не поседују потребну личну документацију, услед измештених или уништених матичних књига, непостојеће системске сарадње са надлежним институцијама, као и великог броја непријављене новорођене деце.

На основу идентификованих проблема, утврђују се могући правци за њихово превазилажење:

1. **Израда социјалне карте:** потребна је теренска активност на детаљном истраживању социјалних потреба како би се добила реална слика индивидуалног стања и избегао колективан приступ што омогућује реалнију расподелу ресурса;
2. **Проширење активности центра за социјални рад и формирање мултисекторског тима за ефикаснији приступ и помоћ избеглицама, ИРЛ и повратницима.** Улога центра са стручним капацитетима које поседује може значајније допринети целовитом задовољењу потреба избеглица, ИРЛ и повратника;
3. **Формирање пројектног тима** – групе за израду пројеката и контакта са међународним организацијама која могу бити значајна подршка локалној самоуправи у решавању питања која су критична за избеглице, ИРЛ и повратнике, али и за локално становништво;
4. **Стручно образовање и обука** – проблем запошљавања избеглица, ИРЛ и повратника не може се решити без поправљања њихове образовне структуре. Могуће обуке треба да су повезане са локалним потребама привреде. Идеално је да приватни сектор буде укључен у дизајнирање курсева како би се задовољиле потребе локалних компанија. Општина ће се побринути да се обука изводи на најефективнији могући начин, комбиновањем теоретских и практичних делова;
5. **Уклањање препрека запошљавању** – спроводи се кроз подизање свести међу послодавцима о предностима запошљавања одређених друштвених угрожених група. Пројекти се такође односе на обезбеђивање одређених објеката или земљишта незапосленима за радно ангажовање – пројекти који ће гарантовати привремено запошљавање незапослених кроз стицање радног искуства и програма јавних радова. Њихов професионални развој биће кључни део тих пројеката. Овакве пројекте треба првенствено спроводити за младе људе који никада нису радили или за оне који треба да науче нове вештине како би се поново запослили. Истовремено, треба обезбедити прихват и збрињавање ових лица, као неопходну помоћ за успешну интеграцију и укључивање у локалну заједницу;
6. **Информисање и саветовање** – покрива низ пројеката који или помажу људима да се поново запосле или онима којима прети незапосленост да пронађу алтернативни посао.

Такви пројекти обухватиће оснивање установа за тражење посла, пословних клубова, обуку на тему техника интервјуа или припрему планова за повратак на посао.

Закључци и препоруке: Општина Кањижа са својим изразито неповољном демографском структуром, присуством избеглица, ИРЛ и повратника на својој територији може поправити тренутне неповољне демографске трендове, стварајући услове кроз своју популациону политику, решавајући проблеме ових лица која живе на територији општине и тако привлачити избегле и расељене из других средина. Сви аспекти проблема радне снаге у дужем периоду могу представљати ограничење уравнотеженог руралног развоју овог краја. У овом контексту треба посматрати и питање радног ангажовања избеглица и ИРЛ.

- Старосна и радна структура становника на селима је врло неповољна. С друге стране села поседују материјалне ресурсе за живот и развој и у том контексту треба развијати мере за трајну интеграцију избеглица, ИРЛ и повратника у руралним подручјима општине Кањижа. Овакав приступ је још важнији ако се узме у обзир смањење броја становништва за 7,2% у последњих десетак година. Општина Кањижа зато треба својим локалним политикама да позитивно утиче на демографску ситуацију и тиме унапреди локалну популациону политику;
- Све групе становника општине имају потешкоће при запошљавању. Овај проблем погађа и домицилно становништво, али је много израженији код избегличке, расељеничке и повратничке популације. Делимично решење су преквалификације за оне који су опредељени за samozapošljavanje уз помоћ локалне самоуправе;
- Решавање стамбеног питања избеглица, ИРЛ и повратника је и даље кључно. За решавање овог питања постоји више начина: откуп старих сеоских кућа са окућницом и обезбеђивање средстава за њихову адаптацију, чиме би се подмладила и оживела сеоска средина; посредовање локалне самоуправе, центра за социјални рад у обезбеђивању стамбеног простора за ова лица, путем посредовања у склапању уговора о доживотном издржавању, чиме би се растеретили геронтолошки центри и изашло би се у сусрет потребама старих лица да остану да живе у својим кућама.

ПОГЛАВЉЕ 4: ПРИОРИТЕТНЕ ГРУПЕ

Критеријуми локалног акционог плана за избор приоритетних група међу избеглим, ИРЛ и повратницима су:

- материјални и здравствени статус породица, односно степен угрожености,
- бројност породице као приоритет,
- видљивост/невидљивост циљне групе и њеног проблема,
- ресурси локалне заједнице којима располаже и овлашћења која има,
- активан приступ, односно спремност корисничке групе на активизам и самоорганизовање,
- избеглице које немају решено стамбено питање
- избеглице и ИРЛ који имају тешкоће правне природе (нпр. нерешено питање личних докумената за ИР) и недовољан приступ информацијама

На основу критеријума који су се пре свега базирали на тежини и раширености проблема са којима се суочавају грађани и грађанке из избегличке, ИРЛ и повратничке популације, овај акциони план ће примарно бити усмерен на следеће групе:

- стари који нису остварили права из радног односа и немају лична примања,

- једнородитељске породице,
- особе без имовине и прихода,
- породице са децом са сметњама у развоју,
- многочлане породице без прихода,
- Избегли, ИРЛ и повратници који живе у руралним условима
- Избегли, ИРЛ и повратници – жртве насиља

У свим наведеним корисничким групама жене се третирају као посебан приоритет.

ПОГЛАВЉЕ 5: ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ЛАПА

Локалним акционим планом за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника дефинисан је општи циљ који је реално могуће остварити у периоду од 2016 – 2019. године и то путем систематских и одрживих програма у општини Кањижа. Полазећи од анализе стања, локалних ресурса и капацитета, као и од потреба унапређење свеобухватног положаја избеглих, ИРЛ и повратника у општини Кањижа, а у складу са националним стратешким опредељењима, дефинисан је општи циљ:

Општи циљ: Побољшани социјално-материјални услови за интеграцију избеглих и интерно расељених као и реинтеграцију повратника (укључујући и оне у руралним срединама) кроз програме за трајно решавање стамбеног питања и повећање запошљавања и стварања услова за економско осамостаљивање и укључивање у друштвени живот општине Кањижа.

Из овако постављеног општег циља формулисани су **специфични циљеви** који су релевантни за остваривање општег циља у периоду 2016–2019. год. и то:

Специфичан циљ 1: У периоду 2016–2019. год. стамбено збринуту најугроженије породице избеглих, ИРЛ и повратника откупом 3 куће у руралним срединама;

Специфичан циљ 2: У периоду 2016–2019 год. стамбено збринуту најмање 5 породица избеглих, ИРЛ и повратника обезбеђивањем подршке у грађевинском материјалу за завршавање започетих стамбених објеката или адаптацију постојећих безусловних објеката у сарадњи са КИРС-ом;

Специфичан циљ 3: У периоду 2016–2019. год. стамбено збринуту најмање 5 породица избеглих, ИРЛ и повратника обезбеђивањем подршке у грађевинском материјалу за завршавање започетих стамбених објеката или адаптацију постојећих безусловних објеката у сарадњи са Фондом за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима;

Специфичан циљ 4: У периоду 2016–2019. год. економски оснажити породице избеглих, ИРЛ и повратника средствима за samozапосљавање кроз локални фонд за покретање малог породичног бизниса у сарадњи са МСП и Фондом за развој АПВ;

Специфичан циљ 5: У периоду 2016–2019. год. економски оснажити породице избеглих, ИРЛ и повратника доделом пакета за доходовне активности за отпочињање самосталног породичног малог бизниса.

ПОГЛАВЉЕ 6. АКТИВНОСТИ – ЗАДАЦИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЛПА

ТАБЕЛА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПЕРИОД 2016-2019. ГОД.

Специфични циљ СЦ1а: У периоду од почетка 2016. до краја 2019. год. стамбено збринуту 3 избегличке и ИРЛ породице откупом 3 куће у руралним срединама.									
Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији		
				бюџет ЛС	остали извори				
Идентификовање најугроженијих породица-	прва половина 2016.	идентификовано најмање 3 породице	број идентификованих породица	постојећи људски ресурси		повереник	месне заједнице		
Идентификовање расположивих кућа-сеоских домаћинстава	Прва половина 2016.	идентификовано најмање 3 слободних кућа	број идентификованих	постојећи људски ресурси		повереник	месне заједнице		
Прављење финансијске конструкције и плана прикуљања средстава за откуп кућа	3. квартал 2016.	направљен план и отпochети контакти са донагорима	број и заинтересованост донагора	постојећи људски ресурси		повереник			
Идентификовани донатори-обезбедјена финансијска средства за 5 породица	3. квартал 2016.	обезбеђена средства за откуп 3 куће	износ обезбеђених средстава	-		ЛС и повереник	идентификовани донатор, КИРС		
Реализација куповине кућа	4. квартал 2016.	купљене 3 сеоске куће за 3 најугроженије породице	број купљених кућа	2.700 ЕУР	24.300 ЕУР	ЛС и повереник	донатор, корисници		
Усељавање породица	4. квартал 2016	3 породице усељено у куће	број стамбено збринутих породица	450 ЕУР за почетну помоћ	4050 ЕУР	повереник	ЦК, породице, ЛС		

Специфични циљ СЦЦ 6: У периоду од 2016-2019. год. обезбедити подршку у грађевинском матаријалу за 5 породица избеглих и ИРЛ за завршавање започетих стамбених објеката или поправку постојећих старих у сарадњи са КИРС-ом

Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				буџет ЛС	остали извори		
Идентификовати породице које имају потребу за подршком	1. квартал 2016.	идентификоване све породице које имају потребу за подршком у грађ. материјалу	број идентификованих породица	постојећи људски ресурси		повереник	МЗ, ЦК
Обезбедити средства- подршку за програм	1. квартал 2016.	обезбеђена подршка за најмање 3 породице у 2016.	број породица за које је обезбеђена подршка	1.300 ЕУР	12.700 ЕУР	повереник	КИРС
Израда критеријума за одабир приоритетних породица	1. квартал 2016.	направљени критеријуми	квалитет критеријума	постојећи људски ресурси		Савет за миграције/радна група	ЦК., Кирс
Одабрати приоритетне поодице	2. квартал 2016.	одабрано 6 породице	број породица			Савет за миграције/радна група	
Реализација помоћи – први круг	2. квартал 2016.	подељена помоћ			КИРС	повереник	
Исти круг активности ће се организовати и у 2017.							

Специфични циљ СПЦ и У периоду од 2016-2019.године у сарадњи са Покрајинским фондом за збрињавање, обезбедити доградњу новозалочетих кућа и адаптацију старих породичних кућа за најмање 3 породица избеглих и ИРЈ.						
Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				будет ЈС		
Идентификовати породице које имају потребу за подршком	1. квартал 2017.	идентификоване све породице које имају потребу за подршком у грађев.материјалу	број идентификованих породица	постојећи људски ресурси	повереник	МЗ
Обезбедити средства - подршку за програм	2. квартал 2017.	обезбеђена подршка за најмање 3 породице у 2017.	број породица за које је обезбеђена подршка	Покрајински фонд	повереник	Покрајински фонд
Израда критеријума за одабир приоритетних породица	3. квартал 2017.	направљени критеријуми	квалитет критеријума	постојећи људски ресурси	Савет за миграције/радна група	ЦК, ФОНД
Одабрати приоритетне поодлице	3. квартал 2017.	одабрано 3 породице	број породица		Савет за миграције/радна група	
Реализација помоћи – први круг	4. квартал 2017.	подељена помоћ		Покрајински фонд	повереник	Покрајински секретаријат
Исти круг активности ће се организовати и у 2018						

Специфични циљ СП2а: У периоду од почетка 2016. до краја 2019. год. подстицати самозапошљавање средствима Локалног фонда за покретање малог породичног бизниса у сарадњи са МСП и фондом за развој АПВ						
Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Партнер/и у реализацији
				буџет ЛС	остали извори	
Испитати заинтересованост међу збеглица и ИРД	2. квартал 2017.	идентификовано најмање 5 породица	број заинтересованих породица	Постојећи људски ресурси		НСЗ, повереник
Истражити локане потребе и потребе тржишта	3. квартал 2017.	идентификоване области за породични бизнис				Фонд за развој ПВ повереник
Напраити план целовите подршке породицама који се одлуче за самозапошљавање-индивидуално	4. квартал 2017.	направљен индивидуални план подршке за сваку породицу	број и квалитет планова			повереник, НСЗ
Организовати едукације и консултације за носиоце породичног бизниса	1. квартал 2018.	организована едукација и консултације	број семинара и консултација, задовољство корисника	Фонд за развој		повереник
Реализовати први круг подршке	2. квартал 2018.	гарантове добиле три породице	број породица износ гранта	Фонд за развој		Локални фонд за развој

Специфични циљ СЦ2 б: У периоду од почетка 2016. до краја 2019. год. обезбедити за избегле и ИР породице по 5 „пакета“ годишње за отпочивање самосталног породичног малог бизниса						
Активност	Период реализације (од – до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Партнер/и у реализацији
				буџет ЛС	остали извори	
Идентификовати интересе, потребе и могућности породица за овим видом помоћи	1. квартал 2018.	постоји јасна слика о интересима, потребам и могућности породица за овим видом помоћи	број породица које су спремне за овакав вид подршке	постојећи људски ресурси	повереник	КИРС
Обезбедивање донаторских средстава- пакети	2. квартал 2018.	обезбеђено минимално 5 пакета	број пакета		донатор КИРС	повереник, КИРС
Израда критеријума за избор приоритетних породица	2. квартал 2018.	направљени критеријум	квалитет критеријума			КИРС, повереник
Одабир породица	3. квартал 2018.	одабрано 5 породица	број одабраних породица			КИРС, повереник
Обука корисника помоћи	4. квартал 2018.	обављена обука за 5 породица	обим и квалитет обуке			КИРС
Реализација помоћи	4. квартал 2018.	подељени пакети за 5 породица	број пакета помоћи		КИРС, донатор	КИРС, донатор
Напомена: исти циклус ће се поновити у 2019.						

ПОГЛАВЉЕ 7: РЕСУРСИ/БУЏЕТ

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора. Потенцијални донатори и фондови на које ће се реализација ЛПА ослањати су ИОМ, УНХЦР, АСБ, УСАИД, Покрајински фонд за избеглице, Фонд за развој АП и други доступни извори.

Поступајући у складу са донетим националним стратегијама очекује се финансијска подршка ресорних министарстава у реализацији активности ЛПА.

Процена цене коштања ЛПА ће се радити за сваку годину посебно, односно за сваки од специфичних задатака који су идентификовани.

У приступу реализацији овог ЛПА, полазиће се од идентификовања и коришћења свих већ постојећих ресурса у локалној заједници (људских и материјалних), а инсистираће се на већој самоорганизованости и учешћу министарстава у реализацији активности ЛПА.

ПОГЛАВЉЕ 8: АРАНЖМАНИ ЗА ПРИМЕНУ

Аранжмани за примену ЛПА у општини Кањижа обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) Структуре за управљање процесом примене ЛПА и
- 2) Структуре које су оперативне и примењују ЛПА

Структуру за управљање процесом примене ЛПА након његовог усвајања, представља Савет за управљање миграцијама и трајна решења. Савет ће као део свог будућег рада, израдити План управљања о примени ЛПА.

Савет као управљачка структура има следеће задатке:

- у потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене ЛПА;
- именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације ЛПА;
- обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих и ИРЛ у локалној заједници;
- одржава контакте са свим учесницима у реализацији ЛПА
- одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи
- управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) ЛПА;

Оперативну структуру за примену овог ЛПА чине институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације ЛПА и пројеката развијених на основу ЛПА. У складу са ЛПА биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом

јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену ЛПА има следеће задатке и одговорности:

- реализација ЛПА
- непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују ЛПА
- редовно достављање извештаја координатору/ки Савета за управљање миграцијама и трајна решења о свим активностима на спровођењу ЛПА;
- учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака ЛПА;
- унапређење процеса примене ЛПА у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене ЛПА. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове у наредном периоду припремаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, Савет ће формирати и одговарајуће радне тимове.

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

ПОГЛАВЉЕ 9: ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ

Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације) ЛПА је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛПА ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир: Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) се врши периодично - једном годишње и подноси се извештај Скупштини општине Кањижа до половине децембра.

Предмет мониторинга и евалуације: Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене ЛПА ће бити следећи:

- број нових услуга - локалних мера / програма за избегла и ИРЛ;
- обухват избеглих и ИРЛ новим услугама и мерама;
- структура корисника/ца услуга и мера / програма;
- ниво укључености различитих актера у пружање услуга избеглим и ИРЛ у локалној заједници;
- обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ;
- структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори).

Процесни индикатори за праћење и оцењивање успешности примене ЛАП су дефинисани у склопу табеле ЛПА

- број породица стамбено збринутих
- број закључених уговора о раду
- број лица која су добила сертификате о преквалификацији
- број и врста едукативних радионица и број учесника
- број потписаних протокола о сарадњи са одабраним НВО организација

Методe и технике мониторинга и евалуације: За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), извештавање и др.

Савет за управљање миграцијама и трајна решења ће бити одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени ЛПА - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Тим за М и Е чине представници/це -стручна лица из локалних институција и организација које се непосредно или посредно баве питањима избеглих и ИРЛ, као и представници/це корисничких група овог ЛПА. Савет за управљање миграцијама и трајна решења ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације ЛПА